

De Nieuwe Gazet

WANTONDINGEN
 Adverentie, per klein regel 1.00
 Adverentie, per groot regel 2.00
 Reclame onder staandewijze, den regel 1.50
 Reclame onder staandewijze, den groot regel 3.00
 Begrafenisbericht 5.00
 (overeen te komen)

Abonnementen worden aangenomen in onze burelen: KORTE NIEUWSTRAAT, 28, ANTWERPEN, en in alle Postkantoren
 Alle Brieven, Annoncen en Mededeelingen te zenden aan het Bestuur — Telefoon 853

ABONNEMENTEN
 Per jaar, fr. 8.00. — Per maand, fr. 4.00. — Per week, fr. 2.00. — De annuities buiten de provincie Antwerpen, worden uitsluitend ontvangen door den heer: De Cassier, Oude Bruggen, 30, Antwerpen, en door het Office de Publicité, J. Lebeque & Co., 28, Nieuwstraat, Brussel.

Lier opnieuw beschoten

De Toren van St Gummaruskkerk beschadigd. - Het Klooster der Zwart-Zusters gedeeltelijk in Puin gelegd. - Talrijke Huizen op de Gasthuisvest vernield. - Vier Vrouwen gekwetst.

(Van eenen onzer Korrespondenten)

Woensdagmiddag. — Na een kalmen nacht werd de beschieting van Lier heden morgen door de Duitschers met hevigeheid hernomen. Verschillende obussen troffen doel en richtten in de stad nogal groote schade aan. Van den toren der St-Gummaruskkerk werd een stuk weggeschoten terwijl het klooster der Zwartzusters dat daarachter ligt, voor de helft in puin geworpen werd.

In de Gasthuisvest vielen de bommen dicht bij elkaar. Hier werden om zoo te zeggen al de huizen langs den rechterkant van de straat beschadigd. Vier vrouwen, wier namen ons niet bekend zijn werden tijdens het bombardement gekwetst. Toen ik om twaalf uren de stad verliet duurde de beschieting nog voort. Het wordt nu bevestigd dat de Duitschers hun kanonnen op den «berg» van Heyst-op-den-berg opgesteld hebben.

Vluchtelingen uit Moll in Holland

300 Vluchtelingen te Eindhoven

Eindhoven (Nederland), 30 September. — Alhier zijn gisteren 300 bewoners aangekomen van Moll, die voor de Duitschers de vlucht genomen hadden. Zij vertelden dat om zoo te zeggen gansch de bevolking dezer gemeente op de vlucht geslagen is. De achtergeblevenen werden door den bevelvoerder officier tezamen geroepen en hun werd opgelegd, de gevluchte bewoners op te zoeken en te doen terugkeeren.

Werd aan dit bevel niet voldaan, dan zou Moll totaal platgebrand worden. Slechts enkele burgers werden nog gevonden en lieten zich overhalen om terug te keeren. De vluchtelingen zijn te Eindhoven met de grootste hartelijkheid ontvangen geworden. De burgemeester heeft, met de voornaamste ingezetenen der gemeente een komitee gevormd om aan de ongelukkigen steun te verleenen.

DE TOESTAND IN FRANKRIJK

Talrijke Duitschers gevangen genomen

Parijs, 29 September. — (Mededeeling van 15 uren). — Aan onzen linker-vleugel, ten Noorden van de Somme en tusschen de Somme en de Oise heeft de vijand nacht en dag verschillende aanvallen trachten te doen die werden afgeslagen. Ten Noorden van de Aisne had geen verandering plaats. In het centrum van den anderen kant, bepaalde de vijand er zich bij, in Champagne en ten Oosten van de Argonne een hevige kanonvuur te openen. Tusschen de Argonne en de Maas de-

den onze troepen die op sterk ingerichte stellingen stuitten, lichte vorderingen. Op de hoogten van de Maas, in Woevre, en aan den rechtervleugel (Lorraine) en Vogeezen, hadden geen meldenswaardige veranderingen plaats. Gisteren in den loop van den dag hebben wij nog talrijke Duitschers gevangen genomen. Het zijn mannen van het 7^e aktief korps, van het 7^e reservekorps, en van de 10e, 12e, 15e en 19e legerkorpsen.

Waar bevinden de Bondgenooten zich nu?

Antwerpen, 30 September. — Mededeeling van de Fransche Legatie: Bordeaux, 28 Sept. 19 u. 30. — Over het algemeen beschouwd strekt ons front zich van 't Oosten naar het Westen als volgt uit: De streek van Pont-à-Mousson, Arromont, de Maas, in de streek van St-Mihiel, de hoogten ten Noorden van Spada en het gedeelte der hoogten van de Maas ten Zuid-Oosten van Verdun, de streek van Varennes, het Noorden van Souain, de Romeinsche steenweg die op Reims uitloopt, de voorplaatsen van Reims, de baan van Reims naar Berry au

Bac, de hoogten van den «Chemins des Dames» op den rechteroever van de Aisne. Daarna komt de lijn de Aisne nabij, tot in de streek van Soissons. Tusschen Soissons en het bosch van Laigue, loopt zij over de eerste hoogvlakten van den rechteroever der Aisne. Tusschen de Oise en de Somme ligt zij over Ribecourt (dat in onze handen is), Lassigny (dat door den vijand bezet wordt) Roye (dat in onze macht is) en Chaulnes (dat in de macht der Duitschers is). Ten Noorden van de Somme verlengt zij zich over de hoogvlakten tusschen Albert en Comblès.

DE RUSSEN OVER DE KARPATHEN

Paniek te Weenen en te Buda-Pesth

Petrograd, 29 September. — Volgens een officieel bericht hebben de Russen, bij hun opmarsch door Galicië, de Karpaten overgestoken door de vallei van de rivier Ungk, zoodat niets meer hun voortrukken naar het hart van Oosten-

rijk en Hongarije weerhouden kan. Zij hebben thans de groote Hongaarsche laagvlakte bereikt. Te Weenen en te Buda-Pesth heeft dit bericht een algemeene paniek verwekt.

DE TOESTAND VOOR RUSLAND

Een Mededeeling van de Russische Legatie in Holland

Den Haag, 30 September. — De Russische legatie te 't Gravenhage ontving de volgende berichten omtrent de krijgsvorderingen der Russische legers: 1. Op het Pruisisch front winnen de Russische troepen, een reeks van gevechten, leverend in de beschrijke streek van Augustow, snel terrein. — In de omstreken van Ossowetz heeft het zware Duitse geschutvuur in den morgen van 27 September een buitengewone hevigeheid bereikt, maar de pogingen der infanterie om de vesting te na-

deren zijn mislukt. — In Silezië bemerkt men talrijke bewegingen van Duitse troepen, welke belangrijk zijn versterkt. — In Galicië hebben de offensieve uitvalsen van het garnizoen van Przemyśl geenerlei succes gehad. De aftocht van het Oostenrijksch-Hongaarsche veldleger wordt voortgezet in verwarde doorenmenging van zijn eenheden en met voortdurende achterlating van gevangenen, kanonnen en allerlei oorlogsmaterieel.

Een roerend Oorlogsbeeld

Het Paardeken moet mee

't Gebeurde in een dorp in Brabant: De Duitschers waren gekomen en uit het brandend dorp was heel de bevolking gevlucht. Helemaal aan den uitkint stond een hutje, in leem en met een dak van mossig stro.

In dat hutje woonde een jonge weduwe met zijn stokoude moeder en met zijn jongen, een vlaskop van een jaar of zes. Vader was opgetrokken naar den oorlog en grootmoeder bleef met den knaap achter, alleen weken en weken reeds.

Als het ook daar aarden uitkint niet meer te houden was, als de koksels reeds floten om het arme hutje heen, had ook de oude vrouw de vlucht genomen, met alles wat ze nog redden kon in een pak in een hand, terwijl aan haar andere de kleine jongen op zijn bloote bruine voetjes trippelde, zonder klacht, maar met den doodsangst in de anders zoo ongeduldige kijkers. Groetmoeder en kleinkind waren even stil blijven staan, en keken nog eens om, al uitblazend.

«Mijn paardeken!» — Zijn paardeken! Het schoone paardeken dat vader meegebracht had als hij terugkwam uit de stad, al met zijn soldatenplunje aan.

Vergeten! En nu zou 't verbranden, die schat van den kleinen jongen, 't laatste geschenk van vader, die nu... misschien... Ooh Heer, laat de oude vrouw daar niet aan denken.

Zij legt haar pak neer, en doet den jongen erbij neerzitten.

— Hier blijven, en stil zitten, grootmoeder haalt het paardeken.

En daar liep de beste-moe zoo laagst als haar oude beenen haar nog dragen wilden, recht naar het brandende hutje. Dwaars door den verstikkenden rook de deur in, onder het vlamvande dak. Goddank, daar staat nog het paardeken op de ledakast naast het Mariabeeldje, bontgeschilderd onder de gebasten stelp.

Nog kan de oude vrouw het huis verlaten, doch pas is ze weer in de vrije lucht, of daar stort het dak achter haar in en hoog laaien op de vlammen...

Maar het paardeken, het paardeken is gered. En juichend ziet de knaap er zijn grootmoeder mee aankomen.

Dat er juist iemand was, die dit tooneeltje «kijken» kon, zal de dappere oude soldatenmoeder wel nooit gedacht hebben. Rip.

Een Engelsch Leger in België?

Het zou naar Brussel oprukken

Naar een bericht uit Londen deelde de «Morning Post» gisteren mede dat volgens een dagorder van het Duitse leger, te Calais en Boulogne een Engelsch leger zou ontscheept zijn bestemd om naar Brussel op te rukken.

De «Vorwärts» opgeschorst

Amsterdam, 30 September. — Uit Berlijn wordt gemeld dat de «Vorwärts» is opgeschorst. Het bericht voegt erbij: «voor onbepaalde tijd».

Typhus onder de Duitschers

Reeds 700 dooden

Uit betrouwbare bron wordt ons gemeld, dat een typhusbesmetting in de Duitse legermacht bij Brussel en de Dendervallei is uitgebroken.

De ziekte moet ontzaglijke verwoestingen in de vijandelijke rangen aanrichten.

Reeds 700 Duitschers zijn er aan bezweken.

AVONDBLAD

TWEEDE UITGAAF

DE TOESTAND TE BRUSSEL

II

De Duitschers hebben geen geld meer. - Spionnen in burgerkledij. - «Le Sauveur de Bruxelles.» - Hinderlagen voor de Belgische ruitery. - De Ketjes trekken den «Dorsch» erdoor. - Pinhelmen met peekens!

(Van onzen bijzonderen Korrespondent)

Onder de Duitschers te Brussel schijnt er een waar geldgebrek te ontstaan. Vroeger betaalden zij alles, of bijna alles, wat zij kochten maar nu, treden zij een winkel binnen, vragen wat hun belieft, laten het inpakken, steken het onder den arm en gaan er mee weg zonder te betalen.

Meestendeels slenteren zij in kleine groepjes door de stad, het geweer immer over den schouder gehangen (ik geloof dat zij er mede slapen) en fluisteren malkander dan iets in het oor. Hardop spreken ze nooit.

Te Berchem-St-Agatha, op het vliegveld zijn de Duitschers bezig een afzak voor een Zeppelin op te trekken. De soldaten die daar aan werken komen rond 5 uren des avonds in burgerkledij naar Brussel, en doen dan spioendienst. Door hun toedoen werden er verleden week een zestal Belgische jongelingen aangehouden.

Zondag hadden de Duitschers 9 Belgen krijgsgevangen medegebracht, waarvan er echter 5 het hazenpad konden kiezen. Voor het oogenblik is er geen enkel mitrailleuse meer in Brussel te zien; alle die voor de Noordstatie en elders waren opgesteld zijn verdwenen.

Van Beiersche soldaten is er ook geen spoor meer in de hoofdstad, waarschijnlijk is hun sympathie voor België daar de schuld van.

De Duitschers, die vroeger het Park tot oefenplein bezigden, zijn nu naar de plaats voor de Kongreskolom gekomen; hunne exercitiën doen ze nu onder het oog van den stichter onzer dynastie, die ze, met verachting, van boven de kolom, schijnt gade te slaan.

De koffiehuisen, hoe vreemd het ook moge schijnen, worden nog immer veel bezocht, vooral door Brusselaars want de Duitschers moeten gemis aan geld hebben. Wat ook opmerkenwaardig mag genoemd worden is dat men nu soms een officier ziet plaats nemen aan tafel van soldaten (wat vroeger nooit gebeurde).

De Brusselaars, eeuwige «zwanzers» geneeren zich niet veel om den «Dorsch». Voor een paar dagen zat een stomdronken Pruisisch officierke in de «Monico-Bourse».

«Nein! nicht mehr nach Paris, nach Antwerpen! riep dat ventje.»

«Waarom? antwoordde hem een lustige Brusselaar. Hebt ge met Parijs dan nog niet genoeg?»

Overigens om te toonen hoe weinig Brussel zich aan de Duitschers stoort, kan ik u zeggen dat er op de lanen een massa verkoopers rond loopen met het portret van Burgemeester Max «Le Sauveur de Bruxelles».

Ik was ooggetuige van een feit, dat wel bewijst, dat alhoewel tot sommige toegevingen aan de Duitschers verplicht, de Brusselaars niet slaafs onder hun juk bukken.

Zondag voerden eenige Duitse soldaten, drie Belgische krijgsgevangenen — jagers — mede. Zij kwamen uit de Bra-

bandstraat en stapten schuins de Rogier-plaats over, voorbij het «Café des Boulevards».

Meleen kwamen er een massa verbruikers naar buiten gelopen die riepen, en met zakdoeken wuifden. Men hoorde niets anders dan «Leve de Belgen! Vivent les Belges!»

In een oogwenk was het kleine groepje omringd door meer dan duizend man; en de Pruisische geleiders zagen zich verplicht hun bajonetten naar het volk te keeren.

De trams in de stad rijden nog; de dienst van sommige lijnen naar de buiten gemeenten is opgeschorst. De «Tramways Economique» (de chocolade-tram, zoals wij dien hier noemen) is niet toegankelijk voor het publiek, hij wordt uitsluitend door de Duitschers gebruikt.

Van zaken wordt er weinig of niet gesproken; de «commerce» ligt stil. Maar van wat leven de meeste Brusselaars, wier handel gestremd is, dan? hoor ik u al vragen.

Wel, die menschen trekken zich nog al goed uit den slag: Sommigen zijn «camalot» geworden en verkoopen zowat van alles, vooral «Le Portrait de M. Max», waarvan ik hooger reeds sprak. Anderen drijven handel in fruit, dat, het zij hier terloops gezegd, schrikkelijk goedkoop is, in tegenstelling met den prijs der andere levensmiddelen. Zoo kan men de schoonste druiven koopen aan 40 tot 50 centiemen den halven kilo en de grootste noten aan 15 centiemen de 27.

Wat de begooede burgerij van Brussel betreft, deze speuleert in het algemeen in Duitse geld.

Voor het oogenblik koopen de Duitschers in Brussel en in den omteek al de ledige vaten op, aan een frank stuks; zij voeren die op groote wagens naar Dilbeek en steken ze daar in den grond nadat er de bodem is uitgeslagen. De opening wordt dan met biezen bedekt, waarover men graszoden legt. Gij zult wel raden met welk doel die vaten daar worden begraven: Zoo een ruitery zich op dergelijk «terrein» waagt is zij reddeloos verloren. Onze «jongens» echter zijn verwittigd en zullen zich niet in deze strikken laten vangen.

Nu een woord, om te eindigen, over onze «Ketjes». Die zijn waarlijk onbetaalbaar. Niet alicen hebben ze het den «Dorsch» beu gemaakt nog in zijn buurt te komen, maar nu trekken zij hem er ook nog door.

Met het bovendeel van viltten bolhoeden vervaardigen zij Pruisische helmen. Door een klein gaatje in het midden steken zij een «pee» om de pin van den helm te verbeelden, en met dit hoofddeksel gesierd, trekken ze dan door de stad, opzettelijk langs plaatsen waar zij de meeste Duitschers hopen tegen te komen.

Ons volkje is waarachtig niet voor het slavenjuk geboren.

De Zuid-Afrikaansche Boeren en de Oorlog

Een Redevoering van generaal Botha. - Alles tegen de Duitschers!

Kaapstad, 29 September. — Botha hield een rede tot zijn Transvaalsche medeburgers, waarin hij de houding der regering ten opzichte van den oorlog verklaarde. Zuid-Afrika, deel uitmakend van het Britsche rijk, was ook een deel der oorlogvoerende machten. Het was onzin te spreken van de neutraliteit van Zuid-Afrika, want wat wanneer een Duitse oorlogschip Durban binnenliep en zich op die neutraliteit beriep? Botha bezwoer de Zuid-Afrikaanders de regering te steunen. Hij bezat inlichtingen omtrent de Duitse ambities met Zuid-Afrika die hun de haren te berge zouden doen rijzen. De Keizer wilde voor het nageslacht doorgaan als een tweede Napoleon. Hij zag in Zuid-Afrika een geschikte plek

voor het overhoop der Duitse bevolking. Verder zide Botha dat de Unie medezeggenschap zou krijgen in de beschikking over Duitse Zuid-West Afrika. Hij bracht zijn gehoor in geestdrift bij de herinnering aan wat Holland, België en Frankrijk deden, voor de Boeren in den Zuid-Afrikaanschen oorlog, en stelde dit tegenover Duitschlands volstrekte vijandelijkheid toen het gezij verloor. Er was onder den Keizer geen vrijheid mogelijk.

Botha beweerde dat de Duitschers het eerst het grondgebied der Unie geschonden hadden. Maar dat deed niets ter zake. De hoofzaak was, dat Zuid-Afrika was in oorlog en zijn plicht moest doen.

